

kom senest til at omtale det Krav, Loven af 15de Mai 1868 stiller til, at Menigheden skal have en Kirkebygning eller et Bedehus. Den ærede Rigsdagsmand nævnte ikke Bedehuse, og navnlig ikke for Kjøbenhavns Bedkommende, da han knyttede sine Indvendinger til Betragtninger angaaende Kjøbenhavn; han sagde kun, at det vilde være altfor vidtløftigt og kostbart at opføre en Kirkebygning, men han nævnte ikke, at Lovens Bestemmelse gaar ud paa: En Kirkebygning eller et Bedehus. (Søg s. bro: 30!). Nei, Bedehus blev ikke nævnet. Jeg vil nu gjøre opmærksom paa, at hvis en Kirkebygning skulde være for kostbar, vilde man dog kunne overkomme et Bedehus; men naar man vil tale om Kjøbenhavn, synes jeg, at det, hvis det virkelig maatte gytte sig en saa stor Trang i den kjøbenhavnske Befolkning til at danne Valgmenigheder, vilde være noget af det Betyndeligste at tænke sig, om man, medens man rundt omkring i Landet har kunnet fyldestgjøre Lovens Betingelser, vilde sige: Navnlig for Kjøbenhavns Bedkommende er en Forandring fornøden, thi der kan man ikke tilveiebringe en Kirkebygning. — Jeg skal ikke yderligere dvæle ved denne Indvending fra den ærede Rigsdagsmands Side, thi jeg tror, det vil staa de ærede Medlemmer klart, at hvis man vil kræve, at de, der ville danne en Valgmenighed, skulle gjøre Opoffelser — og det er et billigt Krav — da vilde Kjøbenhavnerne godt være i Stand til at fyldestgjøre Lovens i den Henseende. Med Hensyn til de mindre tætt bebyggede Egne kan jeg naturligvis ikke indbegaa den ærede Rigsdagsmands Bemærkninger paa den bestemte Maade, som jeg kan det med Hensyn til Kjøbenhavn; men ogsaa med Hensyn til dem vil jeg gjentage, at hvis der virkelig er en Nødvendighed for, at Loven paa saadanne Steder kunde være en Hindring for at stifte Valgmenigheder, kan denne Hindring i alt Fald ikke have nogen stor Betydning, naar man erindrer, hvad jeg gjentager, at der ikke behøves en Kirkebygning, men at der kun fordrer et Bedehus, hvilket kan være høist forfjelligt fra Kirkebygninger med Hensyn til Afgiften. Den ærede Rigsdagsmand fremdrog ligeledes som et Punkt, hvori det var ønskeligt, at Loven kom til at andergaa Forandring, at der gaves Afgang for Valgmenigheder til som Præst at kunne benytte en theologisk Kandidat, saaledes at man ikke, som den gjældende Valgmenighedslov bestemmer, skulde være bunden til, at det skal være en Præst af Folkekirken, som ikke har Ansættelse. Mig er det stadig forekommet, at man ikke har taget alle de praktiske Hensyn i Betragtning, som ville gjøre det jeg tør ikke sige i høj Grad usandsynligt; men jeg tør sige i overvættens høj Grad betænkeligt, at man skulde kunne kalde unge theologiske Kandidater — ja jeg vil endog sætte, at disse theologiske Kandidater vare noget ældre — til Præster ved Valgmenigheder. Tænk Dem, mine Herrer, hvad

det er for en Stilling, en saadan ung Mand, som blev Præst for en Valgmenighed, kom til at indtage! Uagtet Valgmenigheder jo ligefrem erkendes for at være et Led af Folkekirken, vil dog Ingen af Dem, mine Herrer, drage i Tvivl, at netop en saadan ung theologisk Kandidat, naar han blev Valgmenighedspræst, vilde komme til at staa særdeles ene. Jeg vil ikke dermed sige, at han ikke, naar han henvendte sig til Medbrødre i Folkekirken, vilde kunne faae fyldestgjørende Naad og Veiledning; Valgmenighedsloven bestemmer, at det er Provsterne og Biskopperne, som i det Sele skulle have Tilfynet med Valgmenighederne, og han vilde da i alt Fald ogsaa hos dem kunne finde Veiledning; men lad os dog lægge Mærke til, at Kampen under de kirkelige Brydninger, under disse stærke Forskjelligheder, som gjøre sig gjældende, ikke gjæver stærkere noget Sted, og næsten ikke kan gjæve stærkere noget Sted end hos den unge theologiske Kandidat. Vil man da ikke derved kaste ham ind i Forhold, som han ikke vil være i Stand til at beherske? Jeg vil ikke gjentage, hvad ogsaa er blevet fremhævet i Regjeringens Motiver, at Afgangen til at vælge en theologisk Kandidat vilde medføre, at denne Stilling blev forenet med ganske andre Stillinger, og jo lettere man gjorde Afgangen til at blive valgt, desto lettere vilde ogsaa Afgangen være til at træde tilbage derfra. Der er vistnok mangen i sig selv i høj Grad hæderlig og gavnlig Virksomhedsretning, hvori det dog ikke er ønskeligt, at Præsten skal bevæge sig. Der knytter sig efter min Formening ogsaa i en anden Henseende en Fare dertil, nemlig den, at naar der ansættes en i sine Ansættelser om, hvorledes Sagen maa stille sig, fast Personlighed, medens Loven af 15de Mai 1868 netop opstiller den bestemte Forskjellighed, at han skal underkaste sig de gjorte Negler, vil det saa let kunne blive Tilfældet, at den Paa-gjældende, naar han danner sig selv en lang fra ikke forkastelig, men tværtimod særdeles hæderlig og samvittighedsfuld Opfattelse af Alt, hvad der derved maa komme i Betragtning, kan blive fristet til at sige: Under denne Bestemmelse kan jeg ikke bøde mig, og saasnart noget Saadant indtræffer, staar efter Loven Afgangen aaben til at idelukke denne Valgmenighed, der ikke vil rette sig efter de gjældende Bestemmelser, fra Folkekirken. Der er saaledes overordentlig Meget med Hensyn til dette Punkt om theologiske Kandidater, som gjør det særdeles betænkeligt at komme ind derpaa. Jeg vil tilføie, at det dog ogsaa kan have sin Betydning — om man end ikke vil lægge stor Vægt derpaa — at det er gjennemgaaende i den protestantiske Kirke, at der ikke bliver Spørgsmaal om saaledes at danne særskilte Afdelinger, og jeg tror, at Udviklingen i det Sele vilde komme til at lide, hvis man paa den Maade stillede Forholdet anderledes med Hensyn til Valgmenigheder, end Loven har fastsat. Den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 5te Valgkreds nævnte en Lov,